

TURIZEM IN KULTURA

**Skupna seja komisij SOS za turizem, kulturo in
mladinsko politiko
*Maribor, 13.9.2017***

Jasna Radič, sekretarka

Direktorat za turizem

**Ministrstvo za gospodarski razvoj
in tehnologijo**

EKONOMSKI POMEN TURIZMA V SLOVENIJI (2016)

I FEEL
SLOVENIA

Turizem je izvozna gospodarska dejavnost z visokimi multiplikativnimi učinki. Ustvarja:

- **12,6%** BDP-ja (podatek WTTC)
- **34%** izvoza storitev (vir: Banka Slovenije)
- **7%** celotnega izvoza (vir: Banka Slovenije)
- Prilivi iz naslova izvoza potovanj (potrošnje tujih turistov):
2,19 mrd EUR
- Prilivi iz turistične takse: **12 mio EUR (+ 8,8 %)**
- Prihodki iz koncesijskih dajatev od posebnih iger na srečo:
40 mio EUR (+ 3 %) – od tega prejme **lokalni nivo 48 %**
- DDV iz turizma: **cca. 285 milijonov EUR**
- Zaposluje **preko 50.000 oseb** (5% aktivnega prebivalstva),
od tega **gostinstvo 34.000 oseb** (4% aktivnega prebivalstva.)
- Je **generator novih delovnih mest.**

STATISTIČNI PODATKI ZA LETO 2016 IN 7 MESECEV V 2017

I FEEL
SLOVENIA

Leto 2016: Doslej rekordno leto slovenskega turizma

Prihodi: 4,3 mio (+ 9,9%) (23% zaradi kulture), (vir: tržna analiza STO); **tuji: 3 mio (+ 12%), domači +5,3%**

Prenočitve: preko 11 mio (+8,1%), tuji: preko 7,3 mio (+ 11%), domači +3%.

Prilivi iz naslova izvoza potovanj (potrošnje tujih turistov): 2,19 mrd EUR (+4,4%)

Razmerje: 65,7% nočitev tujih turistov.

JANUAR-JULIJ 2017:

Prihodi: 2,6 mio turistov (+15%) tuji: 1,85 mio (+ 18,7%), domači: +7%

Prenočitve: 6,6 mio (+12,3%)

Tuji: 4,4 mio (+16,6%), domači: +4,8%

Prilivi iz izvoza potovanj: 1,3 mia EUR (+10 %)

Razmerje: 66% nočitve tujih turistov.

POMEN IN TRENDI KULTURNEGA TURIZMA V SVETU

I FEEL
SLOVENIA

UNESCO in UNWTO:

dediščinski oz. kulturni turizem bo do 2020 doživel izjemno gospodarsko rast, največjo med vsemi zvrstmi turizma.

Ta naj bi znašala kar 15% medtem, ko se predvideva povprečna 4% rast za celotni turizem na svetu (Tourism2020 VisionEurope2000).

POMEN KULTURNEGA TURIZMA V EU

Nedavni izračuni prikazujejo **pomen kulturne dediščine za kreiranje delovnih mest in gospodarsko rast.**

➤ **Po ocenah je v EU v sektorju kulturne dediščine neposredno zaposlenih 300.000 oseb, posredno pa je s tem povezanih 7,8% delovnih mest.**

➤ **Ocenjuje se, da kulturni turizem predstavlja 40% vsega evropskega turizma.**

➤ **Kulturni turizem EK uvršča med globalni turistični cilj št.1**
Ukrepi EK:

➤ **Evropska komisija je razglasila leto 2018 za leto kulturne dediščine.**

➤ **Trans-evropske kulturne poti**

Sofinanciranje trans-evropskih kulturno-turističnih projektov
(različni EU skladi, Obzorja 2020, Ustvarjalna Evropa)

➤ **2017 tema Evropskih destinacij odličnosti (EDEN):**

»kulturni turizem«.

- Kultura je **eno izmed sedmih temeljnih področij turistične ponudbe Slovenije.**
- V letu 2009 je bila sprejeta **Strategija razvoja in trženja kulturnega turizma 2009-2013** (jo še upoštevamo).
- MGRT in STO se zavedata pomena in potenciala kulturnega turizma, **zato smo za leti 2018 in 2019 kulturo opredelili kot nosilno tematico promocije slovenskega turizma.**
- Slovenija je bila marca 2017 t.i. **Convention & Culture partner na najpomembnejši globalni turistični borzi ITB Berlin.**
- Maribor in partnerska mesta: **Evropska prestolnica kulture (EPK 2012)** – blagovna znamka, ki jo je v turistične namene potrebno izpostavljati.

KULTURNI TURIZEM V SLOVENIJI

- **Strategija slovenskega turizma 2012-2016:** kulturni turizem kot eden izmed ključnih produktov slovenskega turizma.
- **Strategija rasti slovenskega turizma 2017-2021,** ki je v pripravi, vključuje kulturni turizem.
- **Izbor EDEN destinacije na temo „kulturni turizem“ v letu 2017:**
 - Na razpis se je prijavilo 14 destinacij, ki zajemajo 35 slovenskih občin.
 - Pet finalistov: **Koper, Ptuj, Slovenske Konjice, Radol'ca in Kras.**
 - **Zmagovalka EDEN 2017: Občina Koper,** kot odličen primer sobivanja zgodovine, kulture, narave, turizma in sodobnosti.
- **STO je pripravila „Operativni načrt trženja kulturnega turizma 2018-2020“** (sodelovala sta MGRT, MK)

OPERATIVNI NAČRT TRŽENJA KULTURNEGA TURIZMA 2018 – 2020

Vizija: Slovenija bo leta 2020 prepoznavna kot **destinacija kulturnega turizma za goste**, ki prihajajo s primarnim in sekundarnim motivom kulture.

Atraktivni produkti:

Top znamenitosti: Ikonične znamenitosti (Bled, Piran, Predjamski grad, Ljubljana, Lipica, Ptuj, Celje s Celjskim gradom), **Unescova dediščina in mednarodno prepoznavne znamenitosti, Plečnikova Ljubljana, Doma v Sloveniji in najstarejše na svetu.**

Top dogodki in festivali: pustovanje (pomlad), poletni festivali (poletje), martinovanje (jesen), advent in veseli december (zima).

Gastronomija, Kreativni turizem

Želena percepcija Slovenije 2020:

Dežela, polna privlačnih kulturnih znamenitosti in dogodkov skozi vse leto.

Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021

(v medresorski obravnavi,
sprejem predvidoma jeseni 2017)

STRATEGIJA TRAJNOSTNE RASTI SLOVENSKEGA TURIZMA 2017- 2021

I FEEL
SLOVENIA

Cilji:

- prilivi iz naslova izvoza potovanj: **3,7 milijarde EUR;**
- 5 milijonov turističnih obiskov;
- 16 milijonov prenočitev;
- povprečne dolžina bivanja 3,2 dneva;

Fokus: doseganje višje dodane vrednosti

Vizija: Slovenija je zelena butična globalna destinacija za zahtevnega obiskovalca, ki išče raznolika in aktivna doživetja, notranji mir in osebne koristi.

Slovenska kulturna dediščina je ključna za prepoznavnost in identiteto Slovenije kot evropske turistične destinacije z izjemno zgodovino in edinstveno kulturo.

6
POLITIK

34
UKREPOV

- 1. NOVA ORGANIZIRANOST
(MAKROREGIJE IN TURISTIČNI
PRODUKTI)** (19.9.2017 sestanek na to temo)
- 2. INSTITUCIONALNI IN PRAVNI
OKVIR**
- 3. NAMESTITVE, TURISTIČNA
INFRASTRUKTURA IN NALOŽBE**
- 4. KADRI V TURIZMU**
- 5. PROSTOR, NARAVNI IN
KULTURNI VIRI**
- 6. MALA IN SREDNJE VELIKA
PODJETJA (MSP)**

I FEEL
SLOVENIA

4 MAKRO REGIJE

ORGANIZIRANOST TURIZMA

Predlog nove turistične strategije (april, 2017)

1. Makroregije (4)

2. Vodilne destinacije

3. Doživetja

4. Nosilni produkti

ALPSKA SLOVENIJA

Bled, Bohinj,
Kranjska Gora,
Dolina Soče,
Maribor, Rogla,
Brda,
Solčavsko,
Radovljica

Top 5 &
Druga doživetja

1. Počitnice v gorah
2. Outdoor
3. Športni turizem

MEDITERANSKA SLOVENIJA

Portorož, Piran,
Izola, Koper &
Ankaran,
Postojnska
jama, Lipica,
Škocjanske,
Nova Gorica

Top 5 &
Druga doživetja

1. MICE
2. Zdravje & Dobro počutje
3. Sonce & Morje

TERMALNA PANONSKA SLOVENIJA

Termalne
destinacije,
mesti Ptuj in
Celje

Top 5 &
Druga doživetja

1. Zdravje & Dobro počutje
2. **Kulinarika**
3. Turizem & Podeželju

LJUBLJANA & OSREDNJA SLOVENIJA

Ljubljana,
Kamnik, Cerklje
na Gorenjskem,
Kočevje,
Novo mesto?
Bela krajina

Top 5 &
Druga doživetja

1. MICE
2. **Mesta & Kultura**
3. Touring

LJUBLJANA IN OSREDNJA SLOVENIJA NOSILNA REGIJA KULTURNEGA TURIZMA

Vsaka od regijskih destinacij bo imela nosilni turistični produkt z največjim promocijskim in razvojnim potencialom za to destinacijo.

Ljubljana in osrednja Slovenija z največjim potencialom kulturne dediščine in kulturnega turizma.

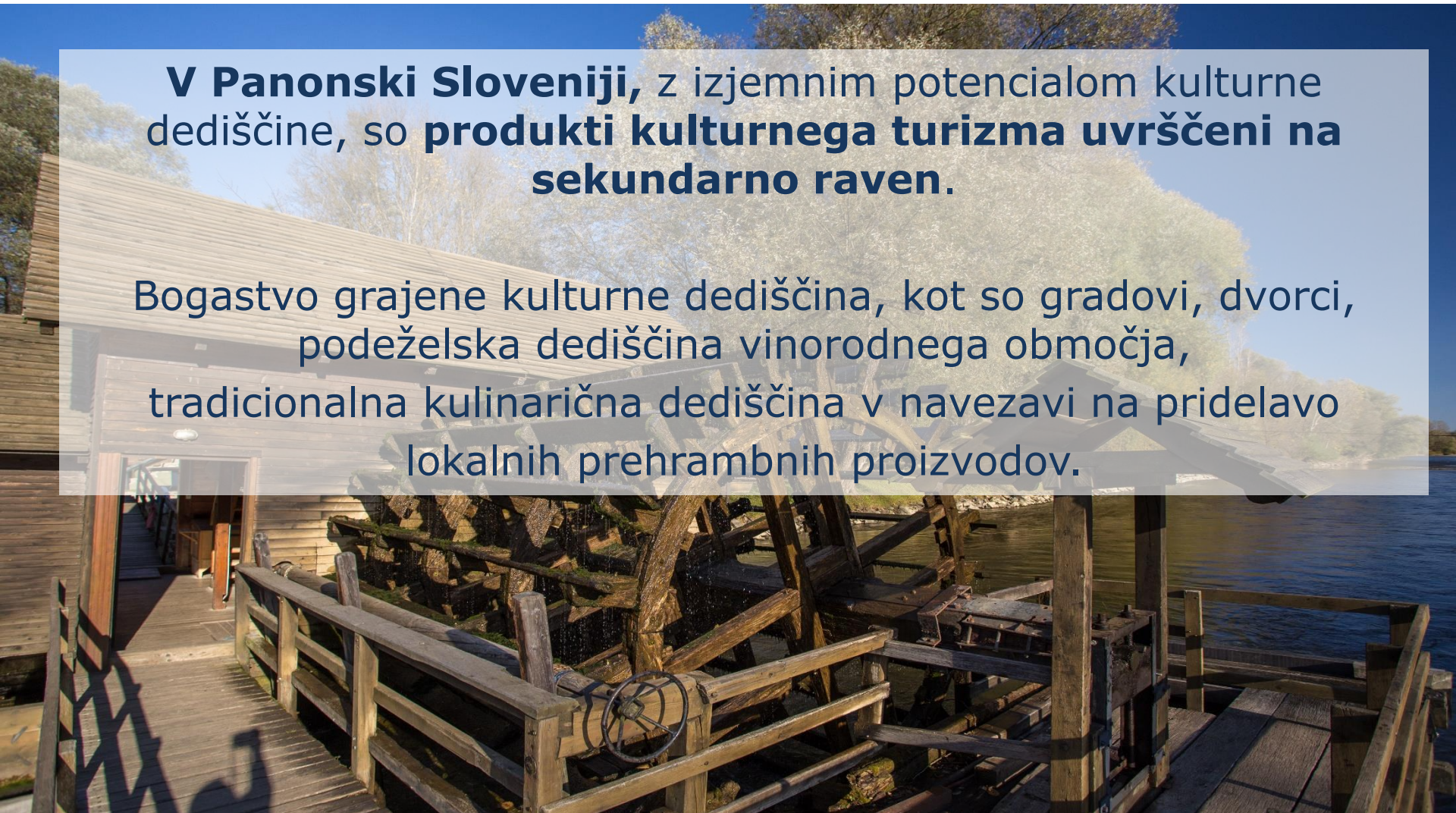
Bogastvo grajene kulturne dediščine, gradovi in graščine, Plečnikova Ljubljana, barok in secesija, Filharmonija, arheološke najdbe, muzeji, umetnost

PANONSKA REGIJA - PRODUKTI KULTURNEGA TURIZMA NA SEKUNDARNI RAVNI

I FEEL
SLOVENIA

V Panonski Sloveniji, z izjemnim potencialom kulturne dediščine, so produkti kulturnega turizma uvrščeni na sekundarno raven.

Bogastvo grajene kulturne dediščina, kot so gradovi, dvorci, podeželska dediščina vinorodnega območja, tradicionalna kulinarična dediščina v navezavi na pridelavo lokalnih prehranskih proizvodov.

- **V Državnem zboru RS je 19. maja 2017 potekala skupna seja Odbora za gospodarstvo in Odbora za kulturo**
- **S strani MGRT se je udeležila državna sekretarka Eva Štravs Podlogar**
- **Predlagala je nekaj strateških ukrepov za potencial KULTURNI TURIZEM/“MESTA IN KULTURA“, kot so:**
 - sodelovanje in koordinacija medsektorskih politik povezanih s kulturo in turizmom,
 - institucionalni, pravni in proračunski okvir v podporo povezovanju turizma in kulture,
 - koordinacija investicijske politike pri večjih projektih vlaganj v obnovo in revitalizacijo objektov kulturne dediščine posebnega pomena za slovenski turizem (gradovi in druga grajena dediščina), ipd.

Nismo še prejeli odgovora, ali bodo naši predlogi upoštevani.

Kulturni turizem krepi prepoznavnost, identiteto in promocijo Slovenije kot privlačne srednjeevropske turistične destinacije z izjemno zgodovino in kulturo.

Ohranjena kulturna dediščina Slovenije in njena ekonomska valorizacija s pomočjo dodelanih turističnih vsebin **kot podlaga za razvoj konkurenčnih produktov kulturnega turizma.**

UKREPI ZA MLADE S STRANI MGRT

Ukrepi za mlade:

- 1998 – 2007 smo z OZS in GZS usposobili 14.000 vajencev,
- 2007 – 2016 smo sofinancirali delodajalce za usposabljanje 6.144 dijakov,
- MGRT je sodelovalo pri pripravi Zakona o vajeništvu,
- Preko točk VEM zagotavljamo brezplačne podporne storitve za spodbujanje podjetništva,
- Program „MLADI“ (v izvedbi SPS) - začetna finančna podpora podjetniškim idejam.
- MGRT izvaja ukrep Učni izdelovalni laboratorij (učinkovite rešitve na področju energetske učinkovitosti)
- Sodelujemo z MDDSZ, MIZŠ, CPI, Javnim štipendijskim, razvojnim, invalidskim in preživninskim skladom RS, idr.

MLADINSKA POLITIKA MED UKREPI NA PODROČJU TURIZMA

I FEEL
SLOVENIA

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Slovenska turistična organizacija spodbujata inovativnost preko projektov, kjer sodelujejo tudi mladi:

- ✦ **Snovalec** (invencije – ideje),
 - ✦ **Sejalec** (inovacije – novi turistični produkti)
 - ✦ **Banka turističnih priložnosti Slovenije**
(idejni pologi in finančna sredstva)
- Mnogi s tem vstopijo na podjetniško pot.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo podpira **programe za mlade, ki jih izvaja Turistična zveza Slovenije** (v šolskem letu 2017/18 je tema **„Kultura in turizem“**)

I FEEL
SLOVENIA

Hvala za pozornost !

e-naslov: jasna.radic@gov.si

